

Sprog i samspil

En praksisnær guide til sproglig og social læring i dagtilbuddets fællesskaber

Forfattere: Elaine Weitzman og Janice Greenberg

Illustrationer Ruth Ori og Christine Christine Tripp, farvelægning Kathryn Krogh

Dansk bearbejdelse af Helle Iben Bylander og Trine Kjær Krogh

The Hanen Program

Dafolo 2014

Vi ved det, det er sagt gang på gang, at ved at støtte det lille barns udvikling i de tidlige år, så er det signifikant afgørende for, hvordan barnet klarer sig senere.

I første del af bogen fokuseres på samspillet i dagtilbuds fællesskaber, børns forskellige stilarter samt den rolle, den voksne spiller i samspil med barnet. Man beskriver hvorledes et barn med en bestemt kommunikationsstil kommer til at forholde sig til sin omverden og hvordan en pædagog ligeledes kan indtage forskellige roller i forhold til barnet. Desuden ses på udviklingen indenfor kommunikation og sprog således, at det bliver tydeligt, hvad man kan af et barn på et bestemt udviklingstrin.

På en meget overskuelig måde og ved hjælp af pædagogisk kompetente tegninger, beskrives *hvorfor* vi kommunikerer og på *hvilke måder* børn kan kommunikere:

- Opdageren
- Kommunikatoren
- Enkeltords brugeren
- Sammensættereren
- Den tidlige sætningsbruger
- Den sene sætningsbruger

Der er indsigtfulde og enkle observationsskemaer til disse kapitler.

I bogens anden halvdel bydes der ind med, hvordan pædagogen kan hjælpe hvert enkelt barn med at blive integreret i legen. Der er rigtig gode eksempler på, hvordan børn selv kan tage initiativ, når pædagogen følger barnets interesser og hvorledes den voksne kan støtte barnet i samtaleregler og turtagning.

Der er mange forslag til, hvordan man kan tilpasse dagligdags aktiviteter og rutiner i en travl hverdag på en måde, der også styrker interaktion og kommunikation. Desuden sættes der fokus på, hvordan pædagogen kan støtte leg og samspil, uden nødvendigvis selv være med i legen.

I bogens tredje halvdel beskrives, hvordan man kan tilbyde information og erfaringer, der fremmer sproglig læring, med henblik på at lære børnene at tænke, løse problemer, forestille sig og lære.

Som i bogens andre kapitler er der praktiske forslag til, hvordan man forholder sig til børn i sprogets forskellige faser og der er også fokus på flersprogede børn. Sagt på en anden måde, det gælder om at lære at tale og tale for at lære.

Det er også vigtigt, at den voksne kan gå ind og blive en del af "lade-som-om lege" og opmuntre børn til at få roller i disse lege, idet symbolsk leg opfattes som vigtig for udvikling af kognitive færdigheder, for fantasi er vigtigere end viden - ikke mindst i vores nuværende komplekse samfund.

Endelig tages der fat på, hvordan man som pædagog har en vigtig rolle hvad angår udvikling af holdninger, færdigheder og viden, der kan vise vej til læse-og skriveudvikling.

”Sprog i samspil” er en bog på knapt 400 sider. Den er skrevet i et let forståeligt sprog og er gennemillustreret, således at tekst og tegning støtter hinanden på forbilledlig vis.

Bogen er så fyldt med dagligdags eksempler, der på en ypperlige måde giver pædagogen indsigt og viden og jeg finder den også særdeles velegnet som læse/ diskussionsstof på personalemøder og i uddannelsesforløb. Endelig oplever jeg bogen som et grundmateriale, man som pædagog/ talepædagog kan tage udgangspunkt i, når det handler om at vejlede og rådgive forældre. Bogen indeholder som sagt en del observationsskema, som vil kunne bruges understøttende.

Hanen Programmet, som denne bog er en del af, er et børnefokuseret program, der støtter børns sociale og sproglige udvikling på en yderst pædagogisk måde.

Det understøtter tidens pædagogiske tanker i Danmark om, at tidlig indsats er bedre fremtid. Det fantastiske ved denne bog og andre Hanen materialer er, at de er så let læselige, inspirerende og tager udgangspunkt i, hvordan man kan integrere tilgangen i hverdagens interaktioner og aktiviteter, så børn bliver godt rustet til at møde livslang læring, samtidig med at børnenes pædagoger får et redskab - en lille bibel- der kan lette dem og give dem brugbare redskaber. Den amerikanske udgave af denne bog er ikke ny, men det rører ikke ved, at stoffet er eviggyldigt og har fortjent den danske oversættelse.

Få fat i bogen, blader i den, få fornemmelsen af, at her er dyb lærdom tolket og italesat på let forståelig en måde.

Skulle du blive helt vild i varmen over bekendtskabet med denne bog, så udbyder HANEN kurser overalt på jorden, hvor du kan blive certificeret HANEN terapeut. Jeg er selv så heldig, at jeg fik denne uddannelse for mange år siden og husker det som en rig og brugbar oplevelse.

Birgitte Franck